

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

31. Dies Augusti. Aurum si amiseris, potes tantundem recuperare: tempus
si perierit; nec ipsum amissum, nec aliud pro eo potes restaurare.

Dorotheus Doctrin. 11.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

31. DIES AUGUSTI.

Atrum si amiseris , potes tantundem recuperare :
tempus si perierit; nec ipsum amissum , nec aliud
pro eo potes restaurare. *Dorotheus Doltrin. II.*

Tempo- I.
ris cele-
ritas.

UT cum fœnore exigas tempus, ani-
tequam exacto tempore jaceas
funus: moneat, & moveat jactu-
ra temporis irreparabilis, & illius velocitas, quā evo-
lat incomparabilis. Periit tibi aurum , devastata agri,
incensi penates , destructa horrea , sublata prædia,
abacta pecora : horum , cùm reparari possit jactura:
nontanti sunt , ut mereantur deplorari minima que-
relâ. Tempus malè impensum , irreparabiliter es-
missum. Quād ergo , tibi tua chara est salus, tam tibi
sit carum tempus: hoc tamen , tam caruim , quād est
celeritate velox. Sive enim , currum incitatissimum ,
cūm abripiuntur omnia potius , quād feruntur , tem-
pus videlicet , mensuram motus cum Philosopho
opinemur , seu cum Speusippo solaris circuitus : seu ,
cum Alberto magno supremi orbis , seu , cum Proculo
conversiorum cœlestium : ubique tamen fateri co-
gimur , explosarum tormento glandium , & cadentis
impetum fulminis , lentum esse , præ velocitate , quā
vita hæc nostra cum tempore avolat : quando jam
non dubio calculo probant Astrologi , fixas in celo
stellas , citatissimā vertigine ultra decies centena mil-
lia leucatum unâ horâ quadragies obire. Hoc ergo
passu , hic vitæ halitus , querii spiramus , fugit : hoc
passu jam inde , ex quo sumus concepti , mors contra
nos rapitur : nec scimus , quo nos vitæ nostræ , quali-
ve conscientiae articulo deprehensura sit : scimus tamen

mena , tam brevi itinere , tam prodigiosâ perniciitate profuentem, non posse longius abesse.

II. Cur non igitur , momento quovis illam parati expectamus ? Ad hæc habet tempus, ut motum metiatur successione partium constantem, quarum nullum prius potest contingere, quâm interierit præcedens , quare nihil junctum , ac simul totum donare nobis tempus valet; sed mancum , & mutilum , semi-vivum , & semi-mortuum : nam pueritiae candorem , securitatem , & innocentiam , juventutis vigore , & hunc senectutis judicio , ac prudentiâ perimit. Et cum angusta sint vitæ hujus dona , tam parcè prætetea , & angustè distribuuntur à tempore, ut ne vitam quidem , nisi particulatum largiatur , & hanc totidem mortis, quot vitæ destinata n , & committitam punctis: quorum unicum tantum, cùm ex omni eo, quod effluxit , venturumque est , præfens tencamus; hoc ipsum , ex æquo cum morte dividimus , omnemque pariter , quæ cum illo nobis momento advenit , voluptatem : ut verè non aliud esse videatur hæc vita , quâm mortis umbra. Itaque , ut eques magno vestiū apparatu splendidus , & gemmis phaleratus , & navis gazis peregrinis dives , in transcurso cerni , & delectare nequeunt intuentes : sic ista, cùm prætervolent omnia , & fusis ad mortem habenis propereat, quid possunt cuiquam adferre delectationis , nisi levissimum , atque brevissimum.

III. Perspectâ igitur , temporis naturâ , non potest jam esse ambiguum , quâm nihil vita sit , quæ particula est momenti illius , quod tempus nominamus. Ergo hanc jure, alii (a) Mensurabilem , sive palmarem;

alii

(a) Seneca epist. 22.

alii *fœnum*, & *fœni florem*; alii *somnium*, *umbram*, &
nihilum vocant: & cursore, aquilâ, navi ventis raptâ
velociorem judicarunt. Hujus tamen partem, ut
minimûm tertiam, cùm decerpatur somnus, morti uti-
que, quâm vitæ, saltem humanæ similior: partem
præterea non parvam Infantia, & Pueritia, & mor-
bi, & senectus; morbis sâpè, ac pueritiâ deterior,
quæ sensum vitæ vix ullum retinent: ergò semi-mor-
tui illius, quo vita omnis redigitur, puncti nobis di-
midium superest; idque tam fragile, & incertum, ut
per se dissipetur. Nunc ergò, stulantula est vita; quid
delitiae, opes, dignitates? omnia hæc, quæ ab ead
habent, ut bona sint: quantula, quâm nihil, quâm
spernenda: & quanto, cùm æternis obsint, odio ha-
benda? O stulta hominum studia! Nemo, quâm be-
nè vivat; sed quâm diu, curat: *Cum omnibus posse*
contingere, ut benè vivant, ut diu, nulli. Conferamus
æternum, constans, & immotum, cum tempore ex
fuga, lapsuque contexto. Advertamus quantam, &
quâm infinitam Æternitas, rebus, quibus inest, ad-
jungat æstimationem, tam nullam, tempus iis, qui
bus imperat, addere. Minima, beati cuiuslibet gau-
dia, immenso censenda pretio, quia immortalia:
contra summas hujus vitæ voluptates, quod evanida:
sint, & brevissimi temporis, nihil pendendas: con-
tremiscendum ad pœnam quamcumque levissimam,
si æterna sit. Eâdem velocitate effluet, qui jam im-
minet September, quo effluxit Augustus. Vide, ut
tam caute, & catè illius tempus impendas, ne eo elapso
cogaris dicere, non ut ille, diem, sed mensem perdi-
di. Festina igitur; ut par est, vivere: nam teste Poëta:

Omnis ad mortem horâ, curritur absque morâ.

QUO-